

در خاورمیانه و شمال آفریقا به صادرات می آید

زنگ فولاد ضد زنگ

محمد رضا خدرلو

این نوع ورق بدلیل قابلیت کشیده شدن و شکل پذیری آن؛ بهترین گزینه برای تولید سینک ظرف شویی و محصولات مشابه آن است و بیشترین تقاضا برای آن وجود دارد.

مهم ترین کاربردهای ورق استیل ۳۰۴ عبارتند از:

- سینک، ظروف و لوازم آشپزخانه (خانگی و صنعتی)

- تجهیزات فرآوری صنایع غذایی و نوشابه سازی

- کارد و چنگال و انواع سینی و بشقاب

- لوازم لوله کشی

- ظروف ویژه حمل مواد شیمیایی

- مبدل های حرارتی

- انواع فنر

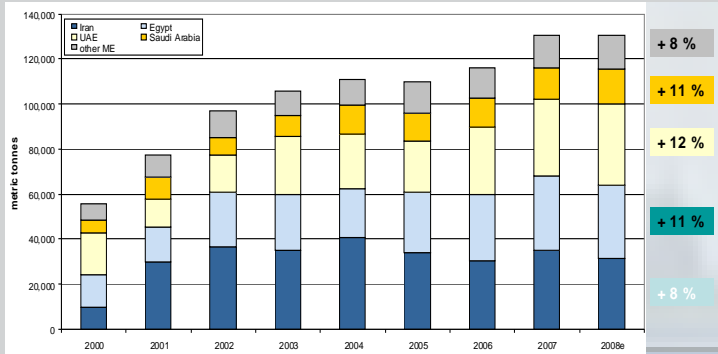
تا پیش از وقوع بحران مالی در سال ۲۰۰۸؛ فرآیند تقاضا برای انواع فلزات در سطح جهان

از کشورهای منتخب، واردات این نوع فولاد به برخی از کشورهای منطقه، انواع تولیدات فولاد ضد زنگ در خاورمیانه و پیش بینی وضعیت آینده مورد اشاره قرر گرفته است.

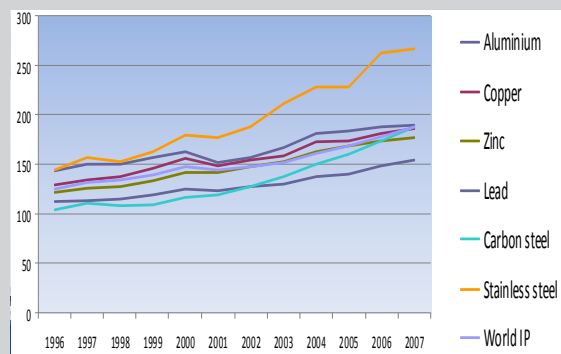
فولاد ضد زنگ شماره ۳۰۴ پر مصرف ترین نوع فولاد در صنایع مختلف جهان است. از اینرو تولید کنندگان و مصرف کنندگان این نوع فولاد (ورق استیل) اهمیت زیادی برای آن قائل اند و تقاضای جهانی برای آن نیز با بیش از ۵۰ درصد نسبت به سایر موارد؛ بیشتر از سایر انواع فولاد و ورق های استیل است. به طور کلی هیچ نوع دیگری از ورق های استیل به اندازه نوع ۳۰۴ دارای کاربرد و کارایی صنعتی نیست و شکل گیری عالی و ویژگی های جوشکاری آن باعث شده است تا در صنایع، بخش ساختمانی و صنعت حمل و نقل کاربرد فراوانی داشته باشد.

پیتر وایلدبور؛ مسئول ارشد امور اجرایی شرکت فولاد ضد زنگ (استینلس استیل) یونایتد بحرین به عنوان یکی از سخنرانان دوازدهمین کنفرانس آهن و فولاد خاورمیانه به ایراد سخنرانی پرداخت. متن سخنرانی وی به عنوان یکی از مقالات کنفرانس از طرف نشریه تخصصی متال بولتن منتشر شده است. گفتنی است که در سال ۲۰۰۲ عملیات مطالعه طرح احداث شرکت USCO بحرین آغاز شد و در سال ۲۰۰۸ محصولات فولادی آن که بیشتر از نوع فولاد ضد زنگ است وارد بازارهای جهانی شد.

مطلب حاضر به بررسی بازار فولاد ضد زنگ در کشورهای خاورمیانه می پردازد. در این نوشته مطالبی مانند: میزان مصرف فولاد ضد زنگ در کشورهای خاورمیانه، مصرف سرانه در برخی

نمودار ۲- میزان مصرف انواع فولاد ضد زنگ تولید شده به روش نورد سرد

نمودار ۱- میزان تقاضای فلزات پایه ای از سال ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۷

سرنانه مربوط به سال ۲۰۰۵ است و با توجه به رشد بسیار سریع کشورهایمانند هند و چین در سال های اخیر؛ احتمال دارد میزان مصرف سرنانه در این دو کشور نسبت به آنچه در نمودار مصرف سال ۲۰۰۵ درج شده است کاملاً متفاوت باشد. به عنوان نمونه باید دقت کرد که باید رقم مصرف سرنانه ورق های استیل در کشور چین با جمعیت بیش از ۱/۳ میلیارد نفر به مراتب بیشتر از جمعیت کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس باشد. این در حالی است که در نمودار حاضر عکس این مساله بیان شده است.

واردات ورق استیل:

کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا هر یک بنا به میزان نیاز اقدام به واردات سالانه ورق های استیل می کنند. در این بین و طبق آمار سال ۲۰۰۷، عربستان سعودی نیازوراداتی به انواع ورق استیل تولید شده به روش نورد سرد را از کشورهای خاصی تامین کرده است. در نمودار ۴ نام کشورهای و سهم هریک در تامین ورق استیل مورد نیاز عربستان سعودی در سال ۲۰۰۷ نشان داده شده است. همانگونه که مشاهده می شود؛ تایوان، تایلند، چین، هلند، برزیل، انگلستان، بلژیک، و هند به ترتیب بیشترین سهم را در تامین نیازهای وارداتی عربستان سعودی به ورق های استیل ایفا می کنند. همچنین کشور تایوان در سال ۲۰۰۷ به تنهایی ۵۵ درصد از نیاز عربستان به این نوع فولاد را تامین کرده است.

فولاد بشمار می رفت اما از سال ۲۰۰۵ به این طرف امارات جای ایران را به عنوان بزرگ ترین مصرف کننده گرفته است.

نکته دیگر اینکه میزان مصرف در عربستان تقریباً ثابت بوده است اما کشورهایمانند مصر و امارات بر میزان مصرف خود افزوده اند. در نمودار ۲ که از سوی USCO منتشر شده است میزان مصرف انواع فولاد ضد زنگ (استینلس استیل) تولید شده به روش نورد سرد در خاورمیانه و شمال آفریقا نشان داده شده است.

سرنانه مصرف در کشورهای منتخب:

بر اساس عرف موجود در اقتصاد جهانی؛ میزان مصرف کالاهایی مانند فولاد و سیمان در هر کشور از جمله شاخص های رشد و توسعه اقتصادی آن کشور محسوب می شود. بر اساس آخرین اطلاعات موجود در زمینه میزان مصرف سرنانه (کیلوگرم) فولاد ضد زنگ در کشورهای جهان که مربوط به سال ۲۰۰۵ است؛ مقدار مصرف سرنانه این نوع از فولاد در برخی از کشورهای نمودار ۳ نمایش داده شده است.

بر این اساس کشورهای: تایوان، سنگاپور، سوئد، ایتالیا، کره جنوبی، سوئیس، ژاپن، آلمان، کانادا، آمریکا، اعضای شورای همکاری خلیج فارس (بطور جمعی)، چین، ترکیه و هند به عنوان بزرگ ترین مصرف کنندگان فولاد ضد زنگ در جهان مطرح اند. نکته حایز اهمیت در مطالعه این آمار اینجاست که اطلاعات مندرج در نمودار مصرف

مثبت و رو به رشد بود. آلومینیوم، مس، روی، سرب، فولاد سخت و فولاد ضد زنگ کاربردی ترین فلزات در بازارهای جهانی هستند. در صورتی که میزان تقاضا برای هریک از فلزات یاد شده را در سال ۱۹۹۵ برابر با ۱۰۰ واحد فرض کنیم؛ با توجه به رشدی که در میزان تقاضای جهانی صورت گرفته است باید گفت که تقاضا برای فولاد ضد زنگ در سال ۲۰۰۷ به ۲۷۰ واحد افزایش یافت.

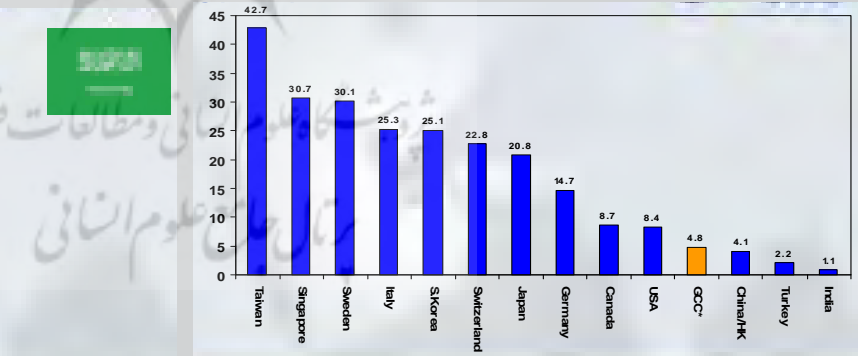
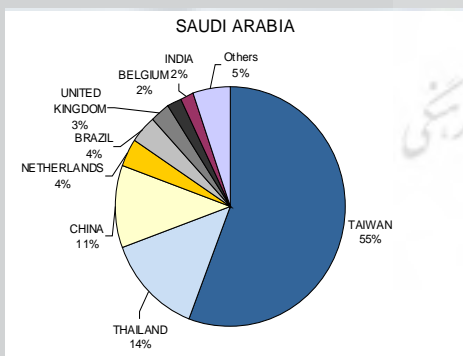
تغییرات میزان تقاضا برای فلزات پایه در سطح بین المللی را می توان در نمودار ۱ مشاهده کرد.

همانگونه که از نمودار بر می آید؛ میزان تقاضای جهانی برای فولاد ضد زنگ در مقایسه با سایر فلزات بیشترین رشد را شاهد بوده است.

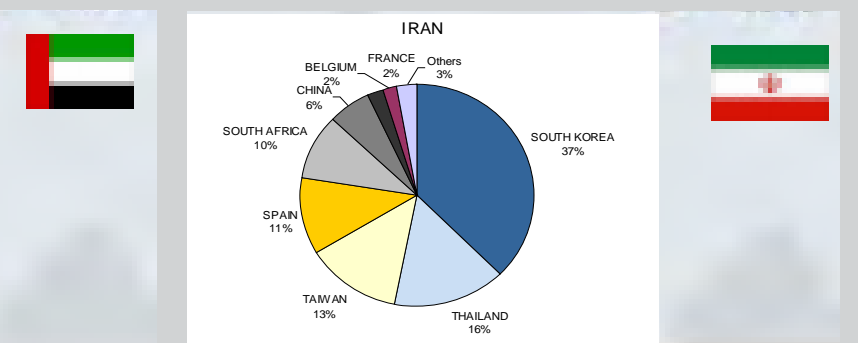
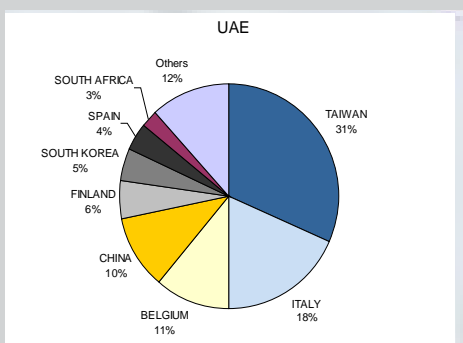
مصرف محصولات نورد سرد:

بررسی میزان مصرف انواع فولاد تولید شده به روش نورد سرد در کشورهای منطقه خاورمیانه بیانگر این موضوع است که از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۸؛ سیر مصرف این محصولات رو به رشد بوده و ۵۸ هزار تن در سال ۲۰۰۰ به ۱۳۵ هزار تن در سال ۲۰۰۸ افزایش یافته است.

کشورهای ایران، امارات متحده عربی، عربستان سعودی و مصر؛ عمده ترین مصرف کنندگان فولاد ضد زنگ تولید شده به روش نورد سرد در خاورمیانه و شمال آفریقا محسوب می شوند. تا سال ۲۰۰۵ ایران در بین کشورهای منطقه بزرگ ترین مصرف کننده این نوع از

نمودار ۳- میزان مصرف انواع فولاد ضد زنگ در برخی از کشورهای در سال ۲۰۰۵ نمودار ۴- نام و سهم کشورهای تامین کننده ورق استیل عربستان در سال ۲۰۰۷

نمودار ۵- نام و سهم کشورهای تامین کننده ورق استیل ایران در سال ۲۰۰۷ نمودار ۶- نام و سهم کشورهای تامین کننده ورق استیل امارات در سال ۲۰۰۷

طبق این پیش‌بینی؛ میزان مصرف در ایران نیز از سال ۲۰۰۹ به بعد دوباره حرکت روبه بالا خواهد یافت و ایران از سال ۲۰۱۲ به بعد دوباره به عنوان بزرگ‌ترین مصرف‌کننده فولاد ضد زنگ در منطقه مطرح خواهد شد.

طبق نمودار ۹ از سال ۲۰۰۹ به بعد حرکت صعودی مصرف ورق و تسمه‌های استیل در ایران شروع خواهد شد و در سال ۲۰۱۳ کشور به بزرگ‌ترین مصرف‌کننده این نوع محصولات فولادی مبدل خواهد شد. بدیهی است در آن زمان بخشی از نیازهای ایران از طریق تولید داخلی و بخشی نیز از طریق واردات تامین خواهد شد. انتظار می‌رود در سال ۲۰۱۳ میزان مصرف محصولات فولاد ضد زنگ در ایران به حدود ۴۵۰ هزار تن در سال برسد که رقم بی‌سابقه‌ای خواهد بود.

امارات نیز در سال ۲۰۱۳ با رشد مصرف روبرو خواهد شد اما میزان مصرف آن در بهترین شرایط تنها ۲۷۰ هزار تن برآورد می‌شود. مصر نیز خواهد توانست میزان مصرف خود را به حدود ۳۵۰ هزار تن برساند. بر این اساس مصر ۲۸ درصد، ایران ۲۶ درصد، امارات ۱۴ درصد و عربستان سعودی ۱۸ درصد از صادرات شرکت USCO را جذب خواهند کرد.

شرکت USCO بحرین قصد دارد تا در سال ۲۰۰۹ سهم قابل‌البالی از محصولاتش را به کشورهای منطقه صادر نماید. این شرکت در هدفگذاری سال ۲۰۰۹ کشورهای: مصر، ایران، امارات و عربستان سعودی را به عنوان مهم‌ترین بازارهای صادراتی خود ترسیم کرده است.

۲۰۰۷ را نشان می‌دهد.

سایر کشورهای خاورمیانه نیز برای تامین نیاز به این نوع فولاد متوسل به واردات شده‌اند. اگرچه این کشورها از نظر مصرف همپای ایران، امارات، عربستان و مصر نیستند اما به حد و اندازه مورد نیاز اقدام به واردات می‌نمایند.

بررسی اجمالی واردات ورق و تسمه‌های استیل؛ به عنوان پرمصرف‌ترین نوع فولاد ضد زنگ، از سوی کشورهای منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا گویای این موضوع است که کشور تایوان مهم‌ترین منبع تامین نیاز وارداتی این کشورها است و سهم بسیار بالایی در تامین نیاز این کشورها به این نوع محصولات دارد.

پیش‌بینی آینده مصرف در خاورمیانه:

باتوجه به روند صعودی مصرف انواع ورق و تسمه‌های استیل در کشورهای منطقه خاورمیانه؛ پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۱۱ وضعیت بازار این نوع محصولات در منطقه به سطح سال ۲۰۰۸ برسد و از آن سال به بعد با حرکت رو به رشد تا سال ۲۰۱۳ بازار این محصولات به بالاترین سطح در ۱۵ سال گذشته برسد. همچنین پیش‌بینی بر این است که وضعیت بحرانی حاکم بر جهان و بازار منطقه تا سال ۲۰۱۱ ادامه داشته باشد اما از این سال می‌توان انتظار رشد و توسعه در این بازار را داشت.

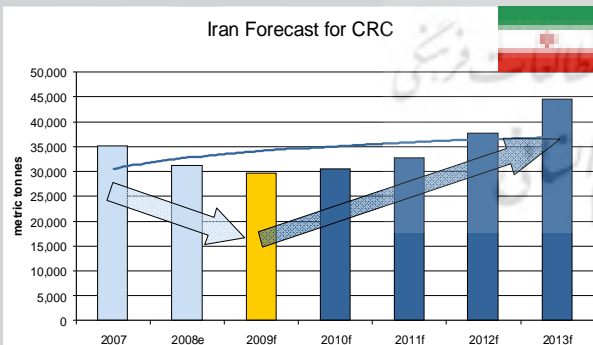
در نمودار ۸ ضمن بیان وضعیت موجود در بازار فولاد ضد زنگ تولید شده به روش نورد سرد در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا؛ به پیش‌بینی وضعیت آتی مصرف این محصولات تا سال ۲۰۱۳ پرداخته شده است.

جمهوری اسلامی ایران به عنوان یکی از بزرگ‌ترین مصرف‌کنندگان انواع ورق استیل در منطقه خاورمیانه بخش قابل توجهی از نیاز سالانه خود را از طریق واردات تامین می‌کند. در نمودار ۵ نام و سهم هریک از کشورهایی که نیاز وارداتی ایران به ورق استیل را تامین می‌کنند درج شده است.

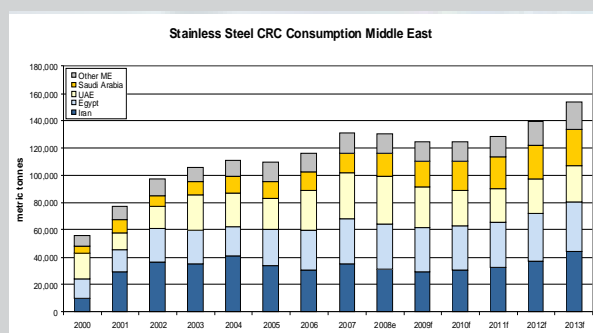
طبق آمار سال ۲۰۰۷ کشورهای: کره جنوبی، تایلند، تایوان، اسپانیا، آفریقای جنوبی، چین، بلژیک و فرانسه به ترتیب بیشترین سهم را در تامین نیازهای ایران به ورق و تسمه استیل بر عهده داشته‌اند. کشور کره جنوبی به عنوان مهم‌ترین تامین‌کننده ورق استیل مورد نیاز ایران به تنهایی ۳۷ درصد از نیاز وارداتی ایران را تامین کرده است.

امارات متحده عربی نیز یکی از عمده‌ترین مصرف‌کنندگان ورق و تسمه استیل در منطقه است و بخش زیادی از نیازهای خود را از کشورهای: تایوان، ایتالیا، بلژیک، چین، فنلاند، کره جنوبی، اسپانیا و آفریقای جنوبی وارد و تامین می‌کند. تایوان به عنوان بزرگ‌ترین منبع تامین نیاز وارداتی امارات به ورق استیل مطرح است. در نمودار ۶ درصد واردات ورق استیل توسط امارات از هریک از کشورهای مرتبط در سال ۲۰۰۷ نشان داده شده است.

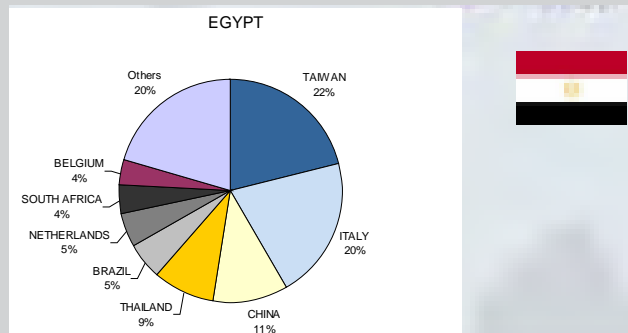
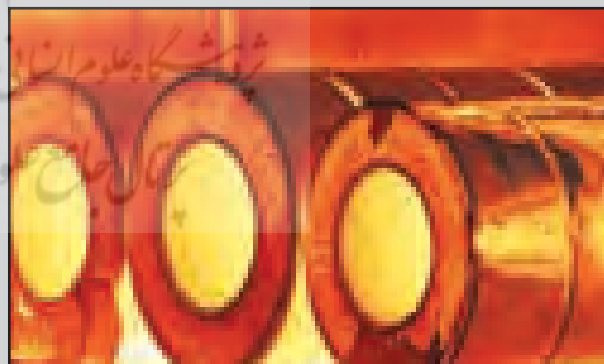
همچنین کشور مصر نیز به عنوان مصرف‌کننده بزرگ ورق استیل در شمال آفریقا؛ بخش زیادی از نیاز را از طریق واردات از خارج تامین می‌کند. نمودار ۷ نیز سهم واردات ورق استیل مورد نیاز مصر از کشورهای مختلف در سال

نمودار ۹- مسیر حرکت مصرف ورق و تسمه‌های استیل از سال ۲۰۰۷

نمودار ۸- وضعیت موجود و آتی فولاد ضد زنگ به روش نورد سرد

نمودار ۷- نام و سهم کشورهای تامین‌کننده ورق استیل مصر در سال ۲۰۰۷